

Raamatukogu külastavad rõõmsad ja heatujulised inimesed

Adavere raamatukoguhoidja Tiina Kull on samal kohal töötanud 50 aastat. Selle ajaga on vahetunud asukoht, muutunud töötingimused ja koos trükist ilmunud raamatutega teisenenud lugejate maitse.

Tiina esimeseks tööpäevaks Adaveres sai 2. august 1972. a pärast Viljandi Kultuurharidustöö Kooli lõpetamist.

„Raamatukogu asus sel ajal mõisavalitseja majas. Varem oli hoones kolhoosi kontor, hiljem postkontor,“ räägib raamatukoguhoidja. „Mõisavalitseja majast viidi raamatukogu üle kortermajja, kuhu ehitati spetsiaalsed ruumid. Kaheksa korteriga majast eraldati kolme korteri suurune osa. Kui 20 aastat tagasi mõisahäärber renoveeriti, kolisime siia.“

Muutumises on nii raamatute kui ka lugejate arv

Tiina sõnul on aastakümnete jooksul raamatute koguarv olnud pidevas muutumises. Kui vahepealseil aastail oli millalgi raamatuid ca 14 000, siis praegu on neid 7000 ringis. „Tolle aja tellimuste jaoks ei pidanud raha väga arvutama, pigem ilmus raamatuid vähe. Kord kuus saadeti tellimuslehed. Ilukirjandust, romaane, mis eesti keeles ilmusid, tellisime kõiki kolm eksemplari, lastekirjandust samuti. Jutustusi ja novelle kaks eksemplari ning luulet ühe eksemplari. Saime kõike, mis trükist tuli. Poliitilise

kirjanduse püüdsime nii palju kui võimalik tellimata jätta.“ Raamatukogu statistikast nähtub, et Tiina tööle tulles oli siin 175 lugejat, möödunud aastal 227. „Aastal 2005, kõrghooajal, on olnud üle 500 lugeja, kuid praegu läheb arv allamäge. Sirvisin registreerimisvihikut ja avastasin, et 50 aasta tagustest lugejatest on praegu veel 12 inimest lugemas. Näib, et 50 aastat polegi kuigi pikk aeg,“ möönab raamatukoguhoidja.

„Harry Potter“ õhutab laste lugemishuvi

Armastusromaanide lugemine olevat tänaseks jäänud tagaplaanile. Praegu on lugejate esmavalikuks nagu mujalgi maailmas krimikirjandus ja põnevikud. „Armastusromaane pole ma enam eriti tellinudki. Kui keegi soovib lugeda, küsin need Põltsamaalt. Raamatukogude vahel toimub raamaturinglus. Praegu eelistavad lugejad eesti kirjandust. Elulugusid loetakse kuigivõrd ka, ehkki buum jäi kuhugi kümne aasta taha. Ka ajaloolaseid raamatuid ja reisikirju laenutatakse,“ loetleb Tiina.

Praeguse nutipõlvkonna lapsed raamatukogus enam eriti ei käi: „Nende jaoks on lugemine kohus-

Foto Riina Hollismeier

Pool sajandit raamatukoguhoidja tööd äratav imetlust.

tus ja mitte sugugi meeldiv. Lugemishuvilisi lapsi leidub üksikuid. On neid, kes loevad heal meelel koolis nõutud kohustusliku kirjanduse läbi, aga rohkem mitte. Üks populaarne raamat siiski on – briti kirjaniku J. K. Rowlingi „Harry Potter“. Mõned lapsed on mitu korda filmi vaadanud ja ka raamatud mitu korda läbi lugenud. Kui selliseid raamatuid veelgi ilmuma peaks, siis pole kõik veel kadunud. „Harry Potterit“ on mitu korda uuesti välja antud. Huvitava tõdemusena eelistatakse tavaraamatuna trükitud eksemplare. Kui eelmainitud raamatu kordustrükiid hakkasid ilmutama illustreeritud kujul, jätkasid lapsed piltideta

raamatute laenutamist. See oli minu jaoks üllatus.“

Raamatud on muutunud värvilisemaks

Praegune raamatute valik toimub Tiina sõnul Põltsamaa hankeosakonna kaudu, kuhu saadetakse nimekirjad ja kust need haruraamatukogudele edasi saadetakse. „Kuu lõikes tuleb kolm nimekirja, igatühes neist sadakond raamatut. Summa, mille piires tellida saab, on ette antud. Kõik käib läbi arvuti. Vastavalt elanike arvule rahastavad nii riik kui ka omavalitsus. Riigi poolt tulev summa on kõikidele ühesugune, omavalitsuste summad on valdade

Selle aasta jaanuaris pälvis Tiina Kull kultuuri- ja spordiminister Piret Hartmanilt tänukirja.

lõikes erinevad,“ nendib raamatukogutöötaja. Tiina sõnul on kõik raamatud, võrreldes varasemaga, läinud värvilisemaks, mõni ehk liigagi värviliseks. Ja kõide on tugevam, enam ei ole vaja neid nii palju nõeluda ja parandada kui varem. „Aga kujunduse poolest aasta parimateks tunnustatud raamatute puhul ei lange minu ja kõrge žürii valikud kokku. Eriti ülemaailmselt parimaiks tunnustatud lasteraamatute illustatsioonid – kehitatan vaid õlgu, ma pole suutnud trendiga kaasa minna. Joonistused näivad kummalised ja see on minu enda viga. Aga kui lugejaile meeldib, las olla.“

Ehe eesti kultuur kuulub raamatukogu juurde

Tiina nendib, et ei armasta kollast kirjandust ja üheks kollaseks leheks on tema jaoks Õhtuleht. Kui nimeetatud lehe tellijate vahel oli loosimisel hinnaline kohvimasin, sai leht raamatukokku siiski tellitud ja loosioon naeratas just adaverelastele. Tiina on selle üle väga õnnelik, sest nüüd on külastajatel kohvinurgake. Lisaks pakub

raamatukogu muidki hüvesid. Korraldatakse üritusi ja näitusi. Lastele on raamatukogus joonistamise koht koos pliiatsite ja paberitega. Lauamängude mängimiseks on oma nurgake. Inimesed toovad kodudest mõndagi huvitavat vaadata – praegu saab veel näha erakogu vanadest jõulukaartidest. Tiina ise on kogunud riulitäie raamatut lugevaid erinevaid portselankujukesi. Lisaks tegeleb ta kõigi Adaverega seonduvate raamatute kogumise ja materjalide talletamisega. Nii on raamatukogust kujunenud ka mõnus ajaveetmise koht ja kohalik kultuurihoidja.

50 aastat samal kohal töötanud raamatukoguhoidja möönab, et tema töö ei ole kunagi igav ega üksluine ja et iga päev on eelmistest erinev. „Meil käivad ainult rõõmsad ja heatujulised inimesed. Kui mõni tulija tahakski oma kurba meelt või kurja sõna kellelegi ära öelda, siis me asume nii kõrgel, et treppidest tulles on see sõna juba ammu maha pudenenud,“ naeratab Tiina.

Suvel saab Adavere raamatukogu 125 aastaseks.

ÜLLE LÄTTE